

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքը արտոնագրված է «Մտեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առևտ նյութը առեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

ԳԻՒԸ 10 ԿՈՊ.

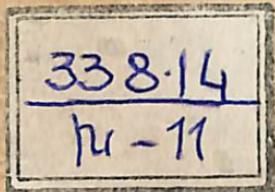
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԽԱՐՑՐԴ. ՄԻՈՒԹՅԱՆ
ՔՈՂԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԿՈՂԱԿԻՑ

ԽՈՎԾ-ԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ՀՈՂԺՈՂՈՄԱՆԻ
Վ ԿՈՂԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԻ ՎՈՐՈՇՈՒՄ
ԿՈՂԱԿԱՆԵՐՈՒՄ 1931 թ.

ՅԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐԻ ՈՐԻՆԱԿԵԼԻ ԲԱՑԻՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

~~~~~

ԹԻՖԼԻՍ—1931

338.14

ԿԱ-11

17 FEB 2010

ЦЕНТР. ГОССИБИЛНОТЕКА ТССР

И И В. №

ԲԱԺԻՆ |

331. 2:63

Յեկամուտների և բերքի կանոնավոր բաշխումը
կոլլսողներում ըստ կատարված աշխատանքի քանակի
և վորակի և համաձայն կոլլսողնիկի աշխատադըլր-
քույկի մեջ գրված աշխատորերի քանակի, վճռական
նշանակություն ունի կոլլսողների արտադրական ամ-
բացման, ամեն մի կոլլսողնիկի նյութական շահա-
զրդովածությունը աշխատանքի մեջ մեծացնելու,
կոլլսողնիկների աշխատանքի արտադրողականությու-
նը բարձրացնելու և կոլլսողային շարժման հետագա
աճի համար :

Կոլլսողնիկների հիմնական մասսայի փորձի աճի
համեմատ ներկա տարում բոլոր մայուններում և բո-
լոր կոլլսողներում պետք է անպայման վերացվեն ան-
ցյալ տարի յեկամուտների բաշխման գործում յեղած
թերությունները : Այդ թերությունները արտահայտ-
վեցին հետևյալ ձևով .

1. Յեկամուտները բաշխվում եյին ըստ չնչերի և
վոչ թե ըստ կատարած աշխատանքի քանակի ու վո-
րակի :

2. Կուլակի աղիտացիայի աղեքցության տակ ա-
ռաջին կալի հացը բաշխվել ե կոլլսողնիկների մեջ ա-
ռաջուց միանդամից մի ամբողջ տարով, դա կազմա-
լուծում եր աշխատանքային կարդապահությունը և
1930 թ. բերքահավաքի ժամանակ յեղած մեծ կո-
րուստների ամենագլխավոր պատճառներից մեկը յե-
ղավ :

11 SEP 2013 ՀՅԱԼԻՎԱՅԻԼ և կոլխոզնիկներին արվող դրամական և նատուրալ կանխավճարների ճիշտ կազմակերպումը, ինչպես նաև հսկողությանը նրանց վրա:

4. Խառնիխուռն և յեղել կոլխոզի յեկամուտների հաշվառքը և բացակայել և կոլխոզնիկների կատարած աշխատանքի ճիշտ հաշվառքը:

5. Կոլխոզների և մյուս կազմակերպությունների միջն խառնաշփոթ գրության մեջ են յեղել հաշիվները:

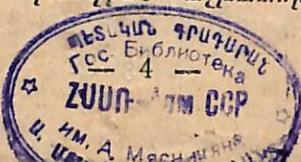
6. Կոլխոզնիկ մասսաները միանդամայն անբավարար մասնակցություն են ունեցել յեկամուտների դրամական և նատուրալ մասի բաշխման կարգի քրնության դորձում և յեկամուտների բաշխումը ձգձգվել է:

7. Հողային և կոլխոզային մարմինների կողմից միանդամայն անբավարար զեկավարություն և յեղել յեկամուտների բաշխման պրակտիկայի վերաբերմաբ:

Անցյալ տարի յեկամուտները բաշխելու ժամանակ թույլ տրված սխալներից խուսափելու համար Խորհրդային Միության Հողդողկոմատը և Կոլխոզկենտրոնը պարտավորեցնում են հողային և կոլխոզային մարմիններին՝ անցկացնել հետեւյալ միջոցառումները.

ԲԱԺԻՆ II

1. Եեկամուտները լավ բաշխել անկարելի յե առանց կոլխոզնիկների կատարած աշխատանքի և դրամական նատուրայով նրանց ստացած կանխավճարների ճիշտ հաշվառքի: Աւատի ամեն մի կոլխոզ պարտավոր և մինչեւ բերքահամարի սկիզբը բոլորովին պարզել գրանցումները կոլխոզնիկի աշխատագրքույկներում, նրա արտադրած աշխատորերի քանակը,

ինչպես և այդ աշխատորերի հաշվին դրամով և նաև տուրայով տրված կանխավճարները և հետադաշտման վոչ մի գեպքում թույլ չտալ աշխատորերի ուշ գըրանցումները կոլխոզնիկի գրքույկում, կատարելով այդ գրանցումները վոչ սակավ, քան հինգ որը մի անգամ:

2. Կոլխոզների վարչությունները պարտավոր են առանձին՝ մանրամասնությամբ կազմակերպել հավաքված ամբողջ բերքի հաշվառքը, վոչ մի գեպքում ժետափել և չդարսել մթերքները առանց համապատասխան գրանցումների, վորի համար պետք ե ունենալ անհրաժեշտ քանակությամբ կշեռքներ, իսկ կշեռքներ չլինելու գեպքում կազմակերպել չափելու ամենահասարակ ձեւը չափերով, արկղներով, տուղրակներով և այլն:

3. Կոլխոզների վերստուգիչ հանձնաժողովները պարտավոր են վոչ պակաս, քան ամենը մեկ անգամ ստուգել մթերքների և նյութերի հաշվառքի ճշտությունը և այն հանդամանքը, թե ստացվող յեկամուտները և ծախսերը, արդյոք, ժամանակին են կատարվում, աշխատորերի գրանցումը կոլխոզնիկների աշխատագրքույկներում, արդյոք, ժամանակին և ձի՞չտ են կատարվում, թե՞ չեն:

Հարավային ուսուուսուի մեկից վոչ ուշ և մնացած ուսուններում ոգոստոսի 15-ից վոչ ուշ ամեն մի կոլխոզում վերատուգիչ հանձնաժողովը պիտի գեկուցի կոլխոզնիկների ընդհանուր ժողովին (կամ լիազորների ժողովին) կոլխոզնիկների հաշվեդրքույկների մեջ աշխատորերի գրանցման արդյունքների մասին:

ԲԱԺԻՆ III

Կոլխոզում ընդհանուր յեկամուտից կոլխոզնիկների միջև պետք ե բաժանել.

ա) Պարենային հացահատիկը և մյուս մթերք-սերը, բացի կոնտրակտացիայի համաձայն հանձնման (վաճառման), յենթակա մթերքներից և բացառությամբ սերմացույի, ապահովագրական և հատուկ պարենավորման ֆոնդերի, վորոնք կազմվում են կոլխոզնիկների վրոշմամբ:

բ) Բաժանել կերը, բացի պետությանը հանձնելու (վաճառելու) յենթակա կերից և պահպող կերային ֆոնդերից, վորոնք պահպում են կոլխոզների ապրանքային ֆերմաների և համայնացված անառուների ու առահօվագրական կերային ֆոնդերի համար:

գ) Բաժանել դրամական միջոցները, բացի պարտքերի և հարկերի համար յենթակա վճարումից, ինչպես նաև կապիտալ շինարարության պլանն ապահովելու, ինվենտար, նյութեր գնելու և տնտեսության ուրիշ ծախսերը կատարելու համար հատկացվող միջոցներից և հասարակական հատուկ ֆոնդերի համար կատարվող հատկացումներից:

2. Այս կոլխոզներում, վորտեղ աշնան ցանքերը գեռ չեն համայնացվել, ընդհանուր ժողովի վորոշմամբ նրանք պետք է համայնացվեն և մասցին կոլխոզի ընդհանուր յեկամուտի մեջ: Աշնան ցանքերի բերքահավաքը կատարվում է կոլխոզի կերպով:

Կոլխոզնիկների ընդհանուր ժողովը քննում և սահմանում է այն կարգը և պայմանները, վորոնց համաձայն համայնացվում են աշնան ցանքերը:

3. Կոլխոզնիկների բոլոր աշխատարերը, վորոնք արտադրվել են 1931 թ. հունվարի մեկից մինչև 1932 թ. հունվարի մեկը, այդ թվում նաև աշնան ցանքը, աշնան վարը, բազմամյա բույսերը (խոտեր, այգիներ և այլն) և կապիտալ շինարարությունը,

պետք է հաջպի առնվելի 1931 թ. յեկամուտը բաշխելիս:

ԲԱԺԻՆ Խ

Բնդհանուր յեկամուի պարենային մասը բաժանվում է այսպիս։

1. Կատարվում է պետությանը հասանելիք արագագանքի հանձնման (վաճառման) կոնտրակտացիոնի պայմանագիրը:

2. Կազմվում է սերմացույի ֆոնդ այսպիսի ծավալով, վորոնք ապահովելու յե 1932 թվի ցանքային տարածության ընդարձակումը վոչ պակաս, քան 10-20 տոկոսով, կոլխոզի 1932 թ. ցանքերի ընդարձակման պըլանի համեմատ և սերմացույի ապահովագրական ֆոնդ 10-15 տոկոսի չափով։

3. Ստեղծվում է հատուկ պարենավորման ֆոնդ։

ա) Կոլխոզնիկների այն ընտանիքներին մատակարարելու համար, վորոնք սակայն թվով աշխատունակ անդամներ ունեն և չնայած իրենց բարեխիղն աշխատանքին, չեն արտադրել աշխատառերի այն քանակությունը, վորոնք անհրաժեշտ և ընտանիքը պարենով ապահովելու համար։

բ) Ռւսուցիչներին, աղբոնոմներին, գոռատեկինիկներին, անասնաբուժներին մատակարարելու համար, վորոնք սպասարկում են կոլխոզը։

դ) Դրսում աշխատողներին և նրանց ընտանիքները ապահովելու համար, վորոնք չեն կարողանում ստանալ իրենց անհրաժեշտ պարենային հացի անհրաժեշտ քանակությունը և անտունի կերը՝ ընտանիքում աշխատունակների անդամակարար թվի հետևանքով, այն հաջող, վոր գրսում աշխատազները և նըրանց ընտանիքները պարեն և կեր ստանան նույնքան,

վորքան ստանում ե կոլխողում բարեխիղճ կերպով աշխատող կոլխողնիկը: Յեթե դրսում աշխատողի ընտանիքի աշխատունակ անդամները հրաժարվում են կոլխողում աշխատելուց, այն ժամանակ դրսում աշխատողի ընտանիքը այդ արտոնությունից չի ոգտվում:

Ծանոթություն. — 3-րդ կետում հիշված պարենային Փոնդից կոլխողները բաց են թաղնում վորոշված պետական դներով:

4. Պարենամթերքների ամբողջ հիմնական դանդաղածը հանելով կոնտրակտացիայով հանձնված (վաճառած), սերմացույի համար պահած, ապահովագրական և հասուլ պարենային Փոնդերը, բաշխվում ե կոլխողնիկների միջև աշխատանքի քանակի ու վորակի համաձայն, արտադրված աշխատառերով, վորոնք զրված են կոլխողնիկի աշխատադրֆույկում:

Ծանոթություն. — 1. Կալի ընթացքի ե կոլխողի կողմից իր վրա վերցրած կոնտրակտացիայի պարտավորությունները կատարելու համեմատ, կոլխողնիկներին տրվում են կամնխսովճարներ պարենմթերքներով՝ նրանց հասանելիք արտադրանքի բաժնի հաշվին՝ արտադրած աշխատառերի համեմատ: Կանխավճարները տրվում են կոլխողի սահմանած չափով:

Ծանոթություն. — 2- Յուրաքանչյուր կոլխողում, նայած կոլխողնիկների միջև բաշխվելիք պարենմթերքների քանակությանը, սահմանվում ե պարենահացահատիկի բարձրագույն չափ, վոր ստանում ե այն կոլխողնիկը, վորն արտադրել ե ամենից շատ աշխատառերի, և այդ սահմանված չափից ավելի հասանելիք յեկամուտը կոլխողնիկն ստանում ե դրամով: Ավելի պակաս թվով աշխա-

տառեր արտադրած կոլխողնիկը լավագույն կոլխողնիկի համեմատությամբ ստանում ե ավելի պակաս հացահատիկ:

ԲԱԺԻՆ Դ

Կոլխողի կերի արտադրանքը բաժանվում ե այսպես.

ա) Կատարվում ե պետությանը հանձնվելիք (ծախվելիք) ամբողջ կերի պլանը կոնտրակտացիայի պայմանագրավով նախատեսված չափով:

բ) Կազմվում ե կոպիտ և կենտրոնացրած կերի Փոնդ ապրանքային կոլխոզային Ֆերմաների և կոլխողի համայնացրած աշխատող մթերային անասունների կարիքը լրիվ ապահովելու համար և պահեստի կերի Փոնդ՝ անասնաբուծության նախազծվող ընդարձակման համար:

Համայնացրած անասունների համար նշանակված Փոնդից հատկացվելու յի անձեռնմխելի մասը աշխատող անասունի համար՝ զարնանացանի նախապատրաստման և անցկացման ժամանակ:

Կոլխոզային, ապրանքային Ֆերմաների համար հատկացվող կերը պահպանվում ե ապրանքային Ֆերմաների համար և կարող են ծախսվել միմիայն ապրանքային Ֆերմաների կարիքների համար:

դ) Ամբողջ կերը, վոր մնում է կոնտրակտացիայի պայմանագրերը կատարելուց և կերի ու պահեստի Փոնդեր ստեղծելուց հետո, բաժանվում է կոլխողնիկների միջև, վորոնք մթերատու անասուն ունեն ըստ կոլխոզնիկի արտադրած աշխատարերի, հաշվի առնելով նրա մոտ յեղած մթերատու անասունը:

Նանոքություն. — Մթերատու անասուն չունեցող կոլխոզնիկները յեկամտի կրենց հասանելիք մասը կերի փոխարեն ստանում են դբամով։

դ) Այն կոլխոզնիկը, վորը բերքը բաժանելուց հետո ձեռք կրերի մթերատու անասուն, կարող ե ստանալ անհրաժեշտ քանակությամբ կեր՝ կերի պահեստի Փոնդից՝ նրա արտադրած աշխատարերի քանակության համեմատ։

ԲԱԺԻՆ VI

Կոլխոզնիկի դրամական յեկամուտներից հարկերը, առահովագրությունը և վարկերի ոլարութերը (Վորոնք պետք ե վճարվեն 1981 թ.) հանելուց հետո կոլխոզը հատկացնում է։

1. Անրաժան Փոնդի համար հին կոլխոզներում 15 տոկոս և 1930 թ. հոկտեմբերից հետո կազմակերպված կոլխոզներում տասը տոկոս, վորը նշանակում է Ֆեբրվարի գնելու, աշխատող և մթերատու անասուն գնելու և կապիտալ շինարարության համար։

Անրաժան Փոնդը կազմակերպվում ե դրամով (ուղիղիներով)։

2. Յերկու տոկոս կոլխոզնիկների կողմից համայնացրած գույքի, գլխավորապես նրանց համայնացրած մթերատու անասունների արժեքի համաձայն բաշխելու համար։

3. Մեկ և կես տոկոս պրեմիալ Փոնդի համար, լավագույն կոլխոզնիկներին, հարվածայիններին և ըրիգարներին պարզեատերելու համար։

4. Մեկ և կես տոկոս զանազան դասընթացքներ ուղարկող կոլխոզնիկներին ուղնելու համար։

Նանոքություն. — Այն ռայոններում, վորտեղ դեռ համատարած կոլխոզիվացում չկա, 2, 3 և 4 կետերում հիշված ֆոնդը բաժանվում է համայնացրած գույքի համաձայն։ Այդ Փոնդի չափը վորոշվում է յեկամտի 5 տոկոսը։

5. 5 տոկոս կուլտ-կենցաղային Փոնդին։

6. Դրամական գումարների ամերող հիմնական զանգվածը, բացի այն գումարներից, վորոնք հատկացվում են վերոհիշյալ Փոնդերին, ինչպես նաև բացի արտադրական ծախսերի մնարումից, բաժանվում է կոլխոզնիկների միջև համաձայն աշխատառերի քանակության, վոր արտադրել և ամեն մի կոլխոզնիկ և վորը դրված ե նրա աշխատադրքույկում։

ԲԱԺԻՆ VII

Յեկամուտների բաժանման կարգը և ժամկետները վորոշում ե կոլխոզի վարչությունը և հաստատում ե կոլխոզնիկների ընդհանուր ժողովը, ղեկավարվելով հետևյալ կանոնով։

1. Կոլխոզների վարչությունները պարտավոր են կոլխոզնիկներին հասանելիք 1931 թվի բաժինը բաժանել վոչ ուշ, քան մինչև 1932 թվի հունվարի 15-ը։

2. Կոլխոզնիկների կարիքները բավարարելու համար այսուհետեւ կոլխոզում մինչև յեկամուտների վերջնական բաժանումը, կոլխոզի վարչության վորոշմանը, կոլխոզնիկներին կարելի յետապահական և նատուրալ կանխավճարներ, բացառապես կոլխոզնիկների արտադրած աշխատառերի հաշվին։ կանխավճարներ կարող են տրվել այն կոլխոզնիկներին, վորոնք կատարում են կոլխոզների վարչությունների աշխատանքային առաջադրությունները։

3. Կոլխոզնիկների հետ վերջնական հաշվի կազմելիս նրանց հասանելիք յեկամտի ընդհանուր գումարից պետք ե պահել այն բոլոր նամառուրալ և գրամական կանխարկման բարերարությունը, վոր տրվել են կոլխոզնիկներին տարփա ընթացքում:

4. Կոլխոզների վարչություններին իրավունք և տրիում նատուրալ և դրամական կանխալճարներից զրկելու այն կոլխոզնիկներին, վորոնք վատ են աշխատում բերքահավաք, աշխատացանի աշենանավարի ժամանակ, և այլպիսի կոլխոզնիկներին կանխալճարներ տալ վերջին հերթին:

5. Պարտավորեցնել կոլխոզների վարչություններին՝ հարավային ուայոններում մինչև 1931 թ. Հոկտեմբերի մեկը և մյուս ուայոններում մինչև նոյեմբերի մեկը մոտավորապես վորոշել կոլխոզնիկների մեջ բաժանվող յեկամուտների չափը և կոլխոզնիկների արտադրած աշխատառերի քանակի համեմատ տալ նրանց յեկամտի նրանց ամբողջ բաժնի մոտ յերկու յերրորդը, իսկ մնացած մեկ յերրորդը պետք ե տրի վերջնական հաշվի ժամանակ 1932 թվի հունվարի 15-ից վոչ ուշ:

***

Խորհրդային Միության Հողժողկոմատը և Կոլխոզնենտրոնը պարտավորեցնում են կոլխոզների վարչություններին, ուայոնական հողային մարմիններին և ուայկոլիոգմիություններին՝ կաղմակերպել ներկա վորոշման լայն քննությունը, վորպեսզի ամեն մի կոլխոզնիկ իմանա յեկամուտների բաշխման կարգը մինչև ողոստոսի մեկը: Պարտավորեցնել դաշնակցից հանրապետությունների հողժողկոմատներին, կոլխոզնենտրոններին, մարզային-յերկրային հողվարչություններին և մարզային-յերկրային կոլխոզմիություններին՝

կազմակերպել ներկա վորոշման անշեղ կատարման մասսայական ստուգումը:

Այս տարի կոլխոզներից վոչ մեկում չպետք է թույլ տրի թե՛ դրամական և թե նատուրալ յեկամուտների բաշխումը ըստ չնչերի:

ԽՍՀՄ Հողժողկոմատը և կոլխոզնենտրոնի վարչությունը հեշտցնում են բոլոր կոլխոզնիկներին խորհրդական վեցերորդ համարումարի պարտադիր վորոշումը, վորտեղ ասված ե.

«Յեկամուտների բաշխումը (թե՛ դրամական և թե նատուրալ) վոչ ըստ կոլխոզնիկների կատարած աշխատանքի քանակի ու վորակի, այլ ըստ չնչերի՝ շատ հաճախ քարոզում են կուլակները և կոլխոզների մյուս թշնամիները, վորոնք աշխատում են վիժեցնել կոլխոզային գործը: Ուրիշից աշխատանքի հաշվին այլպես ասղրել սիրողներին անհրաժեշտ ե ցույց տալ ամենավճառական գիմաղբություն, մինչև իսկ հեռացնելով կոլխոզներից: Կոլխոզային յեկամուտների բաշխումը այս սկզբունքով, թե ով ավելի և լավ ե աշխատում, նա ավելի յել ստանում է, ով չի աշխատում, նա վոչինչ չի ստանում, —որենք և գառնալու բոլոր կոլխոզնիկների և կոլխոզների համար»:

ԽՍՀ Միության Հողժողկոմ՝ ՅԱԿՈՎԼԵՎ

Կալխոզկենտրոնի վարչության նախագահ՝ ՏՈՒՐԿԻՆ

1931 թ. 12 հուլիսի

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0217079

30.533

495

